

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvator Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

38. de pertinentibus ad octauum præceptum, quod in officio linguæ est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

falsum testimonium: vbi crimen mendacij & periurij prohibetur.

C A P. Tertium. Hebræi non commiserunt furtum, res Aegyptiorum secum asportando.

Avgust. Israelitæ non furtum fecerunt, sed Deo iubente, ministerium præbuerunt. Hoc enim Deus iussit, qui legem dedit. Sicut minister iudicis sine peccato occidit quem lex præcipit occidi: sed si id sponte facit, homicida est, etiam si cum occidat quem scit à iudice occidendum. Infirmi autem qui ex cupiditate Aegyptios deceperunt, magis permisi sunt hoc facere illis qui talia iure passi sunt, quàm iussi. Nec naturalem legem (quæ dicit, Quod tibi non vis fieri, alij ne feceris) sunt transgressi, quoniam subintelligendum, iniuste, vt non alij, scil. iniuste facias, &c. Alioqui huius præuaricator est iudex, dum punit reum, nolens id tale sibi fieri. Ita etiam & illud domini verbum, Omnia quæcunque vultis, vt faciât vobis homines, &c. de bonis accipiendum est quæ nobis inuicem exhibere debemus.

DE DEFINITIONE
mendacij, & eius multiplicitate.

D I S T I N C T. Trigesimæ octauæ

C A P. Primum.

Rectè definitur Mendacium.

Hic videndum est quid sit mendacium, & quid sit mentiri: deinde utrū omne mendacium sit peccatū, & quare. Mendacium est (vt ait August.) falsa vocis significatio cum intentione fallendi. Vt ergo mendacium sit, necesse est vt falsum profertur, & cum intentione fallendi. Hoc enim malum est proprium mentientis, aliud habere clausum in corde, aliud promptum in lingua. Mentiri verò est loqui contra hoc quod animo sentit quis, siue illud verum sit, siue non. Vnde non omnis qui mentitur, mendacium dicit: quia quod verum est loquitur, aliquando mentiendo: sicut econuerso falsum, dicendo aliquando verax est: sed mentitur, quia loquitur contra quod animo sentit, id est voluntate fallendi. Vnde si Iudæus dicat Christum esse Deum, cum non ita sentiat animo, mendacium non dicit: mentitur tamen, illud quod verum est dicens.

C A P. Secundum. *Multiplex est mendacium.*

1. Sciedum tamen tria esse genera mendaciorum. Sunt enim mendacia quaedam pro salute vel commodo alicuius, non malitia, sed benignitate dicta: qualiter obstetrices mentitæ sunt, & Raab. quarum mendacium veniale fuisse tradit August. *Aug. in ps. 5*
 2. Est & aliud mendacij genus, quod fit ioco, quod non fallit. Scit enim cui dicitur, causa ioci dici. & hæc duo genera mendaciorum non sunt sine culpa, sed non cum magna. Perfectis verò non conuenit mentiri, nec etiam pro temporali vita alicuius, ne pro corpore alterius animam suam occidat. Licet autem eis verum facere, sed non falsum dicere: ut si quis non vult hominem perdere ad mortem, verum taceat, sed non falsum dicat. *Exo. 1. Ios. 2.*

3. Tertium verò genus mendacij est, quod ex malignitate & duplicitate procedit, cunctis valde cauendum. Ponit & octo alia genera mendacij ad Consentium. *cap. 13.*

CAP. Tertium. Omne mendacium est peccatum.

Hoc insinuat August. Mihi, inquit, videtur omne mendacium esse peccatum: sed multum interest, quo animo, & de quibus rebus quisque mentiatur. Non enim sic peccat, qui consulendi, ut qui nocendi voluntate mentitur. Nec tantum nocet, qui viatorem mentiendo in diuersum *Enchi. cap. 18.*

iter mittit, quantum ille qui viam vitæ
 mentiendo deprauat. Porro omne menda-
 cium ideo dicendum est esse peccatum, quia
 hoc debet loqui homo quod animo gerit:
 siue illud verum sit, siue reputetur, & non
 fit. Verba enim ideo sunt instituta, non vt per
 ea homines inuicem fallant, sed per ea in al-
 terius noticiam suas cogitationes ferant.
 Verbis ergo vti ad fallaciam, non ad quod
 sunt instituta, peccatum est.

Verba mystica

CAP. Quartum. Iacob non mentitus
 est patri, dicens se esse Esau.

ge. 27.
 aug. ad
 Cōfen-
 tium.
 cap. 10

DE hoc August. ait, Iacob quod matre
 fecit authore, vt falleret patrem, si
 diligenter attendatur, videtur non ef-
 se mendacium, sed mysterium. Intendebat
 enim matri obedire, quæ per spiritum no-
 uerat mysterium. & ideo propter familiare
 consilium Spiritus quod acceperat, à men-
 dacio excusatur Iacob.

DE PERIURIO.

DISTINCT. Trigesimænonæ

CAP. Primum.

*Periurium est aliquando vbi non
 est mendacium.*

EE